

Váleční uprchlíci ve Vsetíně

První světová válka byla ve své době největším válečným konfliktem, jaký Evropa poznala. Zasáhla většinu obyvatel kontinentu at jako přímé účastníky válečných událostí, či tím jak ovlivňovala běh života mimo frontu.

Válka se dotkla i obyvatel Vsetína. Město naštěstí nezasáhly válečné operace, ale vyhlášená mobilizace se týkala takřka tisíce místních mužů. Normální život obyvatel během války omezovala spousta nařízení vydaných vládou a také zásobování obyvatel se během válečných let rapidně zhoršilo. Ačkoliv nebyl život ve Vsetíně za války jednoduchý, daleko hůře na tom byli lidé z frontových oblastí. Často přišli o veškerý majetek a museli opustit své domovy a uchýlit se do klidnějších oblastí, jako třeba na Vsetínsko.

Poté co na podzim začala

BEZ DOMOVA. Lidé prchají z Haliče před carskou armádou. Foto: welt.de

ustupovat rakouská vojska v Haliči před Ruskou ofenzívou, měla být údajně slyšet na kopcích v okolí Vsetína dělostřelecká palba. Rusové při tomto postupu zabrali část území habsburské monarchie a způsobili exodus lidí z bojových oblastí. První váleční uprchlíci přišli do Vsetína z Haliče v prosinci roku 1914. Většina z nich posléze odešla

dále na západ, ale ve městě zůstalo trvale 15 polských rodin s dětmi. Pro ně byla otevřena polská dvojtřídní škola, výuka v ní probíhala do června roku 1915. Další uprchlíci dorazili na Vsetínsko v květnu 1915, poté co Rakousku – Uhersku vyhlásila válku Itálie a jižní Tyroly byly prohlášeny za válečné pásmo. Těchto uprchlíků bylo na 600 a z nich

200 ubytovali přímo ve Vsetíně. Také pro ně úřady zřídili speciální školu s výukou v mateřské Italštině, jež fungovala až do konce války. Výuku v ní měl na starosti italský farář a učitelka Elisa Garollo, ta se bohužel konce války nedožila a byla pochována ve Vsetíně. Děti z Tyrol se zapojily i do místního života, kdy za stravu vykonávaly ve městě různé pomocné a nádenické práce. Poslední uprchlíci přišli na Vsetínsko v srpnu roku 1916. Jednalo se o Židy prcháající před ruskou ofenzívou z Bukoviny. Tito v kraji zůstali do počátku roku 1918. Přestože se občas vyskytly případy antipatie místních obyvatel zejména proti židovským uprchlíkům, poskytl Vsetín bezpečné útočiště mnoha rodinám, které byly postiženy válečným běsněním.

Pavel Mašláš,
Muzeum regionu Valaško